

Inhoud

De opbouw van stucwerk.....	2
Inleiding.....	2
Ondergronden.....	3
Gebakken steen.....	3
Niet-gebakken steen.....	3
Gipskartonstucplaten.....	4
Voorbehandelen.....	5
Isoleren.....	5
Gronderen.....	5
Voorstrijken.....	6
Combinatie.....	6
Mortels.....	7
Cementmortel.....	7
Kalkmortel.....	7
Cement/ kalkmortel.....	7
Gips.....	8
Handmatig vs. machinaal.....	9
Afwerken.....	10
Behangklaar.....	10
Sausklaar.....	10
Fijnschuurwerk.....	10
Decoratieve afwerking.....	12

De opbouw van stucwerk

Inleiding

Strakke wanden

Wat gebruik je?

De middelen

- (1) Ga je aan de slag met wandafwerking? Dan heb je ook te maken met middelen.
- (2) Je gebruikt materiaal, gereedschap en PBM om middelen aan te brengen.
- (3) In deze deeltaak leer je nog niet hoe alles moet, dat komt later. Je leert wel alvast welke verschillende middelen je kunt gebruiken!

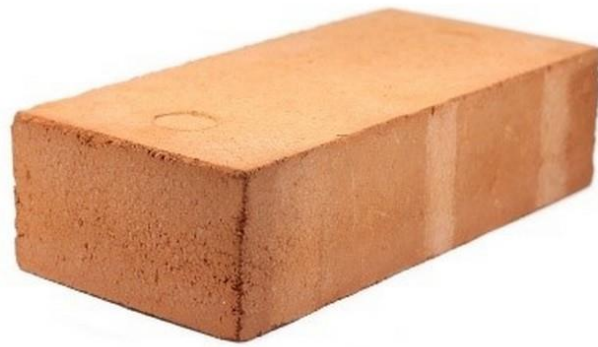
Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Ondergronden

Stuken kun je doen op verschillende soorten ondergronden. Als je maar zorgt voor de juiste soort voorbehandeling! Het product dat je gebruikt voor de afwerking is ook afhankelijk van de soort ondergrond. Je hebt bijvoorbeeld:

Gebakken steen

Baksteen is bijvoorbeeld een gebakken steensoort. Binnen wordt baksteen meestal gestukt.

Niet-gebakken steen

Kalkzandsteen, cellenbeton en betonsteen zijn bijvoorbeeld niet-gebakken steensoorten. Ook die kun je stuken.

Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Gipskartonstucplaten

Gipskartonstucplaten vallen onder de soort 'pleisterdragers'. Deze ondergrond wordt speciaal aangebracht om over te stuken. Je hoeft het niet voor te behandelen.

Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Voorbehandelen

Afhankelijk van de mortel die je in een latere stap aanbrengt en de kwaliteit van de ondergrond, moet je de ondergrond voorbehandelen. Er zijn verschillende voorbehandelingsmiddelen.

Isoleren

Heb je te maken met bijvoorbeeld roest- of vochtvlekken? Behandel de ondergrond dan voor met isoleermiddel. Isoleermiddel zorgt ervoor dat verkleuring niet te zien is in de afwerklaag.

Gronderen

Zuigt je ondergrond te erg of onregelmatig? Gebruik dan grondeermiddel om de zuiging te verminderen of op te heffen. Grondeermiddel zorgt er ook voor dat mortel niet te snel droogt of verbrandt.

Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Voorstrijken

Voorstrijkmiddel gebruik je wanneer je meer hechting wilt creëren. Er zijn twee soorten, voor twee verschillende situaties.

- Voorstrijk hb is een hechtbrug vergrotende voorstrijk
- Voorstrijk als ondergrond voor sierpleister

Combinatie

Let op! Voorstrijkmiddel wordt vaak als algemene naam voor een voorbehandelingsproduct gebruikt. Een voorbehandelingsmiddel kan namelijk ook een combinatie van de verschillende middelen bevatten!

Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Mortels

Na het voorbehandelen ga je aan de slag met een specie. Specie is gemaakt uit een bindmiddel, water, toeslagmaterialen en eventueel hulp- en vulstoffen. Natte specie noemt men een mortel. Er zijn vier verschillende soorten:

Cementmortel

Cement heeft water nodig om te verharden. Specie met cement is heel sterk. Daarom wordt het gebruikt om bijvoorbeeld te metselen.

Kalkmortel

Kalk neemt koolzuur uit de lucht op wanneer het vochtig is. Daardoor wordt het hard. Kalkmortel werd vroeger veel gebruikt, en kom je nu dus tegen bij restauratiewerk.

Cement/ kalkmortel

Cement en kalk kunnen worden gecombineerd in één specie. De kalk zorgt ervoor dat de cementmortel makkelijker te verwerken is.

Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Gips

Gips kan na gebruik door water weer afbreken of wegrotten. Het wordt daarom niet buiten gebruikt.

Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Handmatig vs. machinaal

De species die er zijn kun je:

- Handmatig verwerken (traditioneel)
- Of machinaal verwerken

Traditioneel stukadoren is een methode die al lang wordt toegepast. Bij de traditionele methode maak je handmatig de mortels aan.

Vervolgens wordt het stucwerk in verschillende lagen aangebracht. Soms moet je een wand eerst vertinnen. Daarna beraap je de wand. En zorg je voor de afwerking.

Je leert hier meer over in deeltaak 6: aanbrengen en afwerken.

Je kunt ook handmatig werken met fabrieksmatig vervaardigde species. Deze methode wordt steeds vaker gebruikt. Fabrieksmatig vervaardigde species zijn eigenlijk een soort kant-en-klaar producten. Je hoeft hier alleen nog maar water aan toe te voegen.

De fabrieksmatig vervaardigde species kun je soms toepassen als éénlagig systeem. Maar je kunt ze ook afwerken met een afwerklaag.

Ook hierover leer je meer in deeltaak 6.

Het machinaal verwerken van species doet de stukadoor met spuitapparatuur.

Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Afwerken

Een beraapte wand werk je meestal nog af met een afwerklaag. Dat doe je bijvoorbeeld omdat de bewoner dat wil. Of omdat er bepaalde eisen aan de afwerking zijn gesteld. Er zijn verschillende afwerkmethodes:

Behangklaar

Behangklaar werd vroeger blauwpleisterwerk genoemd. De muur is afgewerkt in klasse b, met een dunne laag pleisterspecie. Na het aanbrengen is de wand glad, maar schijnt de ondergrond door. Deze afwerking is daarom geschikt om behang op aan te brengen.

Sausklaar

Sausklaar werd vroeger witpleisterwerk genoemd. De muur is afgewerkt in klasse a. Door de betere afwerking geeft de afwerklaag een gladde en mooie, egale witte wand.

Fijnschuurwerk

Fijnschuurwerk is een afwerking met een decoratief vlameffect. Je brengt met een spons een vlameffect aan op een nog niet volledig uitgeharde ondergrond.

Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Decoratieve afwerking

Je kunt ook kiezen voor een decoratieve afwerking met sierpleister. Sierpleister verfraaid de wanden. Sierpleister bestaat in een heleboel verschillende vormen, texturen en kleuren.

Spachtelputz is een decoratieve pleister waar mamerkorrels aan zijn toegevoegd. Daardoor krijgt je wand een textuur. Je kunt het ook gelijk in een kleur aanbrengen.

Glanspleister wordt ook wel Italiaanse pleister genoemd. Het is in verschillende kleuren te verkrijgen.

Keuzevak 12 – De opbouw van stucwerk

Boerenstucwerk zijn zeer grof gestuukte muren.

Leempleister is verkrijgbaar in verschillende kleuren. Het is een natuurlijk product.